

Asia: Murskemäen tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta (Ruovesi) (PIRELY/955/2022)

Pirkanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

ABO Wind Oy suunnittelee Ruoveden kunnan alueelle Murskemäen tuulivoimapuistoa. Hankealueen laajuus on n. 870 ha ja alueelle suunnitellaan 5 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m. YVA-menettely etenee samanaikaisesti alueen osayleiskaavoituksen kanssa. Luonnonvarakeskus on aiemmin lausunut hankkeen YVA-ohjelmasta ja kaavaselostuksesta.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Lähin suunniteltu voimalapaikka on n. 250 metrin päässä havaitusta metson soitimesta. Alueella havaittiin myös teeren soidin, josta lähin suunniteltu voimalapaikka on n. 250 m etäisyydellä.

Metsäkanalintuihin kohdistuvista vaikutuksista Luke huomauttaa, että törmäysriskin lisäksi metsäkanalinnut saattavat välttää tuulivoimalaa ympäröivää aluetta tai käyttää sitä vähemmän lisääntymisaikana (soidinajan lisäksi myös poikasten kasvatukseen liittyvä habitaatinvalinta) lajista riippuen n. 500–600 m säteellä ja metson tapauksessa jopa yli 1000 m säteellä (mm. Coppes et al. 2020A). Saksassa, Ruotsissa ja Itävallassa tehdyssä tutkimuksessa ei ollut mitään viitteitä siitä, että metsot tottuisivat tuulivoimaan edes 8 vuoden aikana (Coppes et al. 2020B). Täten tuulivoimaloiden vaikutus metsäkanalintuihin ei välttämättä ulotu vain rakentamisen ajalle ja alueelle. Luke näkee, että alle 250 m etäisyys voimaloiden ja soidinten välissä on olemassa olevan kirjallisuuden perusteella riittämätön. Mahdollisten vaikutusten lieventämiseksi tulisi esim. tornien rakenteissa käyttää huomioratkaisuja. Lisäksi on syytä ajoittaa rakentamistoimet lisääntymisajan ulkopuolelle. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa paremmin huomioon voimaloiden sijoittelussa. Luke huomauttaa myös, että hankealueen laskentapisteen ovat osin melko harvassa ja hankealueesta iso alue on jäänyt kartoittamatta.

YVA-selostuksessa kerrotaan, että tuulivoima-alueiden sisällä säilyvillä metsäkuvioilla metsäelinympäristö säilyy ennallaan, joten yhteisvaikutus tavanomaiseen metsälinnustoon on pieni. Pesimälinnuston kannalta yhteisvaikutus arvioidaan vähäiseksi. Luke huomauttaa, että mikäli tuulivoimaloilla on vaikutusta esimerkiksi metson habitaatinkäyttöön ja -valintaan, saattaa voimaloiden väliin jäävät alueet olla riittämättömiä. Kun voimaloiden välinen etäisyys kasvaa, saattaa tuulivoimaloiden väliin jäävä alue kokonaisuudessaan olla häiriöaluetta, mikäli voimaloiden ja tuulivoima-alueiden väliin jäävä alue ei ole riittävä.

Lumijälkilaskennat toteutettiin kahtena päivänä. Alueelle toteutettiin tällöin rengasreitti, jonka sisään suunnitellut voimalapaikat jäivät. Reitti kuljettiin teitä, polkuja ja uria pitkin.

Hankealue on sijoittunut Ruoveden susireviirille kaudella 2022. Viimeisimmässä kanta-arviossa reviirin status on muuttunut havaintoalueeksi ja siellä ei tulkita olevan paria/laumaa. Lumijälkilaskennoissa ei havaittu suden jälkiä, joten nykyisen reviiristatuksen ja jälkien puuttumisen myötä selostuksessa arvioidaan, ettei alueella ole susien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Luke huomauttaa, että koska alueella ja sen ympäristössä on ollut potentiaalisesti kaksi susiparia, alue soveltuu suden elinympäristöksi. Suurpetojen osalta Luke tuo esille myös sen, että tehdyt selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää. Luke huomauttaa, että talviunta nukkuvan karhun osalta on syytä myös arvioida lumijälkilaskentojen merkitystä lajin kartoitukseen sopivana menetelmänä.

Selostuksessa viitataan ahman kohdalla ruotsalaiseen tutkimukseen (Flaggstad & Tovmo 2010), jossa ahmojen määrä oli lumijälkien perusteella vähentynyt tuulivoima-alueilla rakentamisvaiheessa. Selostuksessa todetaan sitten, että ”Myöhemmissä tuulivoimalatoiminnan vaiheissa yleisesti suurpetojen osalta tehdyissä tutkimuksissa lajien on havaittu sopeutuvan ihmistoimintaan sekä tuulivoimalatoiminnan melutasoon”. Väittämää ei kuitenkaan perustella. Selostuksessa ei tuoda esille mitä nämä tutkimukset ovat eikä tekstissä viitata mihinkään suurpetojen osalta tehtyihin tutkimuksiin. Luken tiedossa ei myöskään ole valmistuneita tutkimuksia, joissa suurpetojen reaktiota tuulivoimaloihin olisi tarkasteltu tai tutkimuksia, joista kävisi ilmi tuulivoiman vaikutuksia suurpedoille pitkällä aikavälillä.

Selostuksessa arvioidaan lajien sopeutuvan tuulivoimaan rakennusvaiheen jälkeen. Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta saattaakin siten poiketa tästä selostuksessa annetusta arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Tuulivoimaloiden vaikutus metsäkanalintuihin ei välttämättä ulotu vain rakentamisen ajalle ja alueelle. Luke näkee, että alle 250 m etäisyys voimaloiden ja soidinten välissä on olemassa olevan kirjallisuuden perusteella riittämätön. Luke suosittelee tornien maalaamista tummiksi mahdollisten vaikutusten lieventämiseksi. Lisäksi on syytä ajoittaa rakentamistoimet lisääntymisajan ulkopuolelle. Suurpetojen osalta Luke tuo esille, että tehdyt ja suunnitellut selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida näiden selvitysten avulla määrittää. Selostuksessa arvioidaan lajien sopeutuvan tuulivoimaan rakennusvaiheen jälkeen. Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistomme on toistaiseksi vain vähän tietoa.

Vaikutusten mitta saattaakin siten poiketa tästä selostuksessa annetusta arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 08.01.2024 klo 23:42:45.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: